

Zondag 6 juli 2014 – Dan zal Ik rust geven
Bij Mattheüs 11: 25 -30

De vakantieperiode is voor dit gedeelte van ons land weer aangebroken. In de komende weken zullen weer veel mensen op vakantie gaan, want een mens moet af en toe in dit jachtige bestaan, waarin soms zoveel druk op mensen wordt uitgeoefend, de gelegenheid krijgen om tot rust te komen.

Rust is misschien wel een oerverlangen van de mens.

Even geen lasten op de schouders.

En dan komt in deze weken ook het contrast naar voren.

Tussen aan de ene kant: al die mensen die erop uittrekken in de hoop wat rust te vinden.

En zoveel anderen, die gekluisterd zijn aan huis, mensen, van jong tot oud, in het ziekenhuis of mensen met weinig geld om te besteden. Hoezo er lekker op uit?

Zovelen kunnen niet gaan of staan waar ze willen, letterlijk, omdat ze afhankelijk zijn van hulp door anderen, van een rolstoel, of figuurlijk omdat ze belast zijn door verplichtingen, zoveel mensen, beperkt in mogelijkheden naar lichaam of geest.

Rust, betekent dan eerder: laat me met rust, geen pijnlijke behandelingen meer, geen vragen meer alsjeblieft..., geen politiek geharrewar over zorg die noodzakelijk is, onbetaalbaar schijnt te worden.

Rust, of u nu binnenkort weggaat of juist aan uw plek gekluisterd bent, of u straks op de camping vertoeft of buiten op uw balkon zit.....

In welke situatie wij ons ook bevinden, de vraag voor vanmorgen is: wat zeggen die woorden van Jezus ons. Kom naar Mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik rust geven. Neem mijn juk op je en leer van mij, dan zul je rust vinden, want mijn juk is zacht en mijn last is licht.

Bij rust gaat het ook om de last die we op onze schouders dragen. Of in vakantietermen te blijven: wat nemen we mee als bagage en wat is eigenlijk ballast.

En wat heeft een mens in figuurlijke zin soms ook veel te dragen.

Wat kan een juk zwaar zijn. Misschien zijn er onder u nog wel die vroeger echt een juk op de schouders hebben gedragen. Een soort houten balk, met een bepaalde pasvorm, die op de schouder wordt gedragen om een last te verplaatsen. Aan beide uiteindes zit een haak of een inkeping, waaraan een touw of een ketting met een [mand](#) of een [emmer](#) kan worden bevestigd. Een juk met [twee emmers water](#) is in Nederland het traditionele beeld.

En zo juk kan best zwaar zijn en daar word je moe van.

Om zware lasten te dragen gebruiken we geen juk meer, maar toch kunnen we soms een zware last te dragen hebben.

Welke dat zijn is natuurlijk voor iedereen verschillend. Een paar voorbeelden:

Godsdienst kan voor heel wat mensen een knellend juk zijn. Als het lasten en schuldgevoelens op de schouders

legt. Steeds maar weer het gevoel dat een mens niet voldoet aan wat geloof en kerk van hen verlangt.

Ook werk kan een enorm juk op je schouders leggen. Een overvolle agenda of het gevoel steeds harder te moeten werken om mee te kunnen komen. En in deze tijd kan ook werkloosheid een juk zijn. En je kunt ook jezelf een juk opleggen. Steeds tegen jezelf zeggen dat je niet veel voorstelt, dat je een mislukking bent. Zo kan ons gepieker een knellend juk worden.

Wanneer je op alle vragen die het leven je stelt antwoord zoekt en dat vervolgens dus niet vindt.

Jezus wil ons van al die jukken bevrijden maar moet Hij er dan een ander voor in de plaats leggen?

‘Neem mijn juk op je en leer van mij. Mijn juk is zacht en mijn last is licht.

Maar hoe zacht een juk ook is, het blijft wel een juk. Hoe licht een last op de schouders ook is, het blijft natuurlijk wel een last om te dragen.

Dit beeld van Jezus heeft voor ons ook iets heel ongerijmds.

Maar voor een jood uit Jezus' dagen is het beeld van het juk onmiddellijk duidelijk. Want een jood die leefde naar de Tora, de Wet van Mozes, had het juk van de geboden op zich genomen. En daar moet je allereerst iets vreugdevols bij voorstellen. Niet voor niets viert de synagoge tot op de dag van vandaag op een uitbundige

manier het feest van de vreugde der Wet.

Met de Torarollen in de hand dansen de mensen in het rond. De Joden deden het wel in Jezus' dagen; en ook nu nog. Gewoon uit blijdschap vanwege het juk van de Tora, de joodse wet. Vanuit christelijk standpunt is dat vaak afgedaan als: dat is allemaal ballast. Maar een jood beleeft dat heel anders.

Matteüs is een Schriftgeleerde. Een man thuis in de joodse traditie. En Jezus krijgt bij deze Schriftgeleerde de trekken van Mozes. Maar Hij is ook groter dan Mozes. En zo ook hier. Het juk waar Jezus over spreekt is een verwijzing naar de wet van Mozes. En zoals Mozes door God bij name wordt gekend, zo is er ook een innige band tussen de Vader en de Zoon, tussen God en Jezus.

Elders in de Schrift wordt Mozes genoemd 'de zachtmoedigste van alle mensen op aarde'. En Jezus wordt door Matteüs genoemd 'zachtmoedig en eenvoudig van hart'. En terwijl God aan Mozes vraagt of Hij hem rust moet geven, gaat bij Matteüs juist de rust van Jezus zelf uit. Dat is de bagage die Hij ons wil schenken.

Dat is de rust die Jezus belooft, de bagage die Hij ons allen gunt 'die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan'.

Waar het hier in het Evangelie letterlijk over gaat, is over dagloners die moeten zien rond te komen van een karig loon in Galilea. Een onzeker en hard bestaan. Want iedere

dag moet je maar weer aan werk zien te komen. Het zijn mensen die niet hebben kunnen doorleren. Die spottend 'kinderen' – eenvoudige mensen (NBV) worden genoemd: de ongeletterden.

Van deze naam maakt Jezus echter een geuzennaam. Niet de mensen die als wijs en verstandig gelden, maar juist de eenvoudigen van hart staan open voor de boodschap van het koninkrijk van God.

Daar dankt Jezus zijn Vader voor. Je ziet hier weer de omkering van het evangelie: de laatsten worden de eersten. Het begint bij de mensen van wie het niet wordt verwacht. Dat vindt dan instemming in Gods ogen. Aan deze mensen belooft Jezus rust.

En dat is niet iets voor straks, ooit, ver weg, in de hemel of zoiets. Maar het is hier en nu te proeven. Ieder in vrede onder zijn eigen vijgenboom.

U mag allemaal uw bagage behouden, maar uw ballast mag u eveneens allemaal in vrede achter u laten.

Niet meer opgejaagd. Niet meer: geplaagd door getob.

Wat ik een ieder van u wens en toebidt, is dat uw juk zacht en uw last licht is. Dat is natuurlijk niet altijd zo. Dat weet ik als predikant ook. De pijnlijke verhalen zijn aan mij bekend. De pijn en het stille verdriet wat niet wordt gezien. De eenzaamheid waar aan voorbij wordt gegaan. Het gemis van een man, een vrouw, een moeder, een vader, een kind. De ziekte in het lichaam. Sommigen

moeten heel veel ballast dragen in hun leven.

‘Komt tot mij, allen die vermoeid en belast zijn.’ Allen, niemand uitgezonderd. Jezus nodigt een ieder uit het juk af te leggen, de frustraties, pijnen, verdriet, schuld en wat niet al achter ons te laten. Ja, om op te staan en je leven op je te nemen. En op weg te gaan zonder ballast en met als bagage...

Met als bagage
de ervaring dat mensen opbloeien in een sfeer van
aanvaarding en zachtmoedigheid.
En waar die sfeer kapot wordt gemaakt gaan mensen
ballast op elkaars schouders stapelen.
Deze evangeliewoorden, over de lichte last, zeggen niet
alleen iets over Jezus, maar misschien nog wel meer over
zijn navolgers en over onszelf.
Ze bevatten een oproep om met dezelfde vriendelijkheid
en eenvoud met elkaar om te gaan. En als we dat doen,
dan houden we de last werkelijk licht.

Kom naar mij... en ik zal jullie rust geven.

De rust, die we dan vinden is niet de rust van ‘op je
lauweren rusten’. Er wordt immers gelijk al weer
gesproken over een juk. Maar dan van een juk van
zachtmoedigheid.

En als de rust en de vrede van hier met ons zullen meegaan,

is niet alle onrust verdwenen, is er nog steeds onvrede om te bestrijden. Laten we het niet te mooi maken. We weten wel beter, onze ervaring is helaas anders.

Die onrust en onvrede maken deel uit van een mensenleven, dat weten we maar al te goed.

Niettemin, op Jezus' woord komen ze als geroepen: de rust en de vrede – om onze metgezel te zijn.

Dat dit onze verwachting zal zijn:

dat messiaanse leven,

een leven van rust en zachtmoedigheid,

dat leven komt niet zegepralend binnen,

maar nadert in een nederige gestalte,

komt als een schamele man op een ezel aanrijden.

Om ons te behoeden en op handen te dragen.